

Andningslätt Beethoven med intensiv finalsjua

DEN 26 MARS år 1827 klövs Wiens himmel av blixtrar och åskan dundrade. En åskknall trängde in i det rum där Beethoven låg döende. Den ständigt upproriske lyfte matt en trotsig knytnäve mot himmelen. Så sjönk han tillbaka och dog. Det är svårt att hitta äkta gudsfruktan i Beethovens livsgärning. Visserligen skrev han två mässor – som egentligen inte är några mässor alls – men han trodde mycket mer på sig själv än på någon högre makt. Hans religion var friheten.

Vacker var han inte heller. "Vilken plåga det är" – utbrast han 1819 – "att ha en sådant ansikte som mitt!"

I SÖNDAGS hände det märkvärdiga: den fule och måttligt gudsfrälste Beethovens violinkonserter spelades av en skönhet i väl-signat tillstånd. Tala om kontraster!

Det var Amus Kerstin Andersson, Svenska Kammarorkesterns konsertmästare som spelade solostämman. Hennes violinspel var en smekande hand och andningslätta viskningar mot trumhinnan. Det var vackert, charmigt, elegant och rörande. Frågan är om tolkningens adjektiv skall vara adekvata till Beethoven eller Amus Kerstin Andersson?

Hur mycket av Beethovens knytnäve skall vara med i en Beethoven-tolkning? Hur dominerande får solistens charmiga tonbildning vara i musikgestaltningen? Dessa är smakfrågor som varje lyssnare får avgöra själv.

FÖR MIN EGEN del skulle jag kanske ha önskat en något fastare och mer glödande karaktär med mer bestämda artikulationer, och ett något mer sjungande, kontinuerligt vibrato. Men strunta i det! När andra kvinnor är utslagna av illamående och av den kroppsliga omställningen, då stod Amus Kerstin Andersson på podiet och genomförde en ytterst krävande fysisk och mental prestation med artistiska förtecken. Det var starkt gjort!

Musik

Konserthuset i Örebro
SVENSKA
KAMMARORKESTERN
Dirigent: Petri Sakari
Solist: Amus Kerstin Andersson, violin
Verk av Ludvig van Beethoven

Det var "starkt gjort" även av orkestern, som den ibland ackompanjerade solisten. Jag tänker på tredje satsen, där det skulle ha varit skönt att dämpa dynamiken något. (Eller var solostämman för tunn?)

Det var tacknämligt att två av Beethovens stora verk inte blandades med annan typ av musik i programsammanställningen. Det andra verket var nämligen Beethovens Symfoni nr 7. Denna symfoni betecknas i dag som "dansens apoteos", där de dominerande elementen är dels den autonoma musiken, dels det faktum att i var och en av de fyra satserna är det en enda rytm som behärskar skeendet.

PETRI SAKARI och orkestern fick till stånd den av Beethovens eftersträlvade syntesen; den "objektiva" kontrapunkten och den "subjektiva" känslokonsten, som här smälte samman i den tredje storhet, utan tillämpligt adjektiv. Och musiken flöt i en tidvattensvåg.

I framförandet fanns härförariver och upptäckarglädje, en intensitet hos dirigenten som ej var att mötastå, och fick fäste i orkesterspelet, vilket bland annat resulterade i ett maximum av vitalitet i sista satsens dansanta yra. Så framförd blev Beethovens sjua en veritabel vitamininjektion inför det analkande höstmörkret, och en solig final på Svenska Kammarorkesterns andra abonnemangskonsert.

TIBOR FÜLEP